

INHOUDSOPGAVE NGO SCHADUWRAPPORTAGE VOOR CEDAW, 6TH Cyclus Unfinished Business, Women's Rights in the Netherlands, 15 september 2016

In blauw de relevante paragrafen over geweld tegen vrouwen in het algemeen;

In rood de relevante paragrafen specifiek voor geweld tegen zmv vrouwen.

Wettelijk en beleidskader

- 1 Naleving van het verdrag is even onzichtbaar als het verdrag zelf
- 2 Ontbreken van doeltreffende rechtsmiddelen voor schendingen van door het verdrag gegarandeerde rechten
- 3 Verschillen in uitvoering en interpretatie van het verdrag
- 4 Beperkte toegang tot effectieve remedies

Nationale machinerie en gendermainstreaming

- 5 Financieringsbeleid plaatst kleine vrouwenorganisaties in het nadeel
- 6 Onzichtbaarheid van gender effect rapportages en gendermainstreaming
- 7 Genderspecifieke effecten van het antwoord van de regering op de economische crisis
- 8 De aanbestedingsprocedures van lokale overheden plaatsen vrouwen in een nadelige positie
- 9 Afwezigheid van concrete benchmarks en resultatenmeting

Tijdelijke speciale maatregelen

- 10 vrouwen in topposities: nauwelijks vooruitgang maar geen sancties
- 11 Gebrek aan een intersectionele aanpak in actieprogramma's voor discriminatie

Stereotypen en schadelijke praktijken

- 12 Gender stereotypering in reclame niet aangepakt
- 13 Geen coherent beleid ten aanzien van schadelijke praktijken
- 14 Negatieve gevolgen van decentralisatie bij het aanpakken van schadelijke praktijken
- 15 Ontoereikende hulp aan en bescherming van achtergelaten vrouwen en meisjes
- 16 Huwelijksgevangenschap
- 17 Gebrek aan cijfers over genitale verminking van vrouwen
- 18 VGV als grond voor asiel

Geweld tegen vrouwen

- 19 Gebrek aan systematische gegevensverzameling
- 20 Genderspecifiek beleid en effect rapportages
- 21 Verlies van expertise binnen de politie
- 22 Geweld tegen moslimvrouwen
- 23 Beperkte kennis van nieuwe vormen van seksueel geweld
- 24 Seksueel geweld in jeugdinstellingen

Huiselijk geweld

- 25 Beperkingen in de toegang tot rechtsbijstand voor slachtoffers van huiselijk geweld
- 26 Geen onderdak voor ongedocumenteerde slachtoffers van huiselijk geweld
- 27 Beperkingen in voorzieningen en opvang
- 28 Negatieve impact van de afhankelijke verblijfsvergunning op de preventie van geweld
- 29 Gendergerelateerd geweld als grond voor asiel

Mensenhandel en uitbuiting in prostitutie

- 30 Ontkoppeling identificatieplicht en strafrechtelijke procedure

- 31 Ontkoppeling aanpak mensenhandel en vreemdelingenbeleid
- 32 Te veel focus op mensensmokkel in plaats van mensenhandel
- 33 Gebrek aan training en een slachtoffergerichte aanpak bij de arbeidsinspectie
- 34 Deelname van NGO's aan de taskforce tegen mensenhandel
- 35 Gebrek aan toegang tot gespecialiseerde opvang voor Nederlandse en EU-slachtoffers
- 36 Decentralisatie en toegang tot opvang
- 37 Toegang tot gespecialiseerde hulp voor mishandelde asielzoeksters
- 38 Wet Regulering prostitutie en bestrijding misbruik in de seksindustrie

Deelname aan het politieke en openbare leven

- 39 Vrouwen in besluitvormingsfuncties in de academische wereld en het aantal vrouwelijke hoogleraren
- 40 Vrouwelijke politici op lokaal niveau
- 41 Deelname van vrouwen aan topfuncties in openbare diensten

Onderwijs

- 42 Stereotypering bij onderwerpkeuze in het onderwijs
- 43 Meisjes en wetenschap / technologie: stagnatie in het tertiair onderwijs en de arbeidsmarkt
- 44 Discriminatie van zwangere studenten in de hogeschool en in het hoger onderwijs
- 45 Zwangerschaps- en ouderschapsverlof beschadigt loopbaan van Ph.d. en postdoctorale studenten

Werkgelegenheid

- 46 Vrijheid van sekswerkers om hun eigen manier te kiezen om hun werk te organiseren
- 47 Daling van het gebruik van kinderopvang door bezuinigingen op overheidsuitgaven
- 48 Genderdiscriminatie onvoldoende aangepakt - Dag Gelijke Beloning nog niet ingevoerd
- 49 Nog steeds geen volledige sociale rechten voor huishoudelijk personeel
- 50 Meer risico's van (verborgen) werkloosheid, tijdelijke contracten en gebrek aan werkgelegenheid

Migratie en arbeid

- 51 Indirecte discriminatie van vrouwelijke arbeidsmigranten

Gezondheid

- 52 Beperking van de keuzevrijheid van vrouwen in de verloskundige zorg
- 53 Beperkingen op abortusrechten en reproductieve zorg door huisartsen
- 54 100% drugsbestrijding op de luchthaven: echografie als alternatief voor bodyscan
- 55 Slechtere gezondheidstoestand van vrouwen uit etnische minderheden
- 56 Vier keer meer zwangerschapscomplicaties bij vrouwelijke asielzoekers
- 57 Genderspecifieke gevolgen van 'hervormingen' in gezondheid en thuiszorg ontkend
- 58 Onnodige en onomkeerbare behandeling van interseksuele kinderen

Achtergestelde groepen vrouwen

- 59 Ontbreken van gegevens over de positie van zwarte, migrerende en vluchtelingen vrouwen
- 60 LBT-vrouwen

Gelijke toegang tot andere gebieden van het economische en sociale leven

- 61 Verbetering van de sociale en arbeidspositie van sekswerkers

Vrouwen op het platteland

- 62 Arbeidsmarktparticipatie van vrouwen in plattelandsgebieden

Huwelijks- en familierelaties

63 Discrepantie tussen zelfbeschikking en migratiebeleid

64 Implementatie van het verbod op religieuze huwelijken zonder een burgerlijk huwelijk

65 Standaard gezamenlijke voogdij, zelfs in gevallen van huiselijk geweld

BIJLAGE

Schaduwrapport 1.0. januari 2016

Algemene zorgen

- Impact van recente 'hervormingen' in de sociale sector op de status van vrouwen
- **Gebrek aan aandacht voor specifieke groepen vrouwen (opheffen doelgroepenbeleid)**
- **Vrouwenorganisaties hebben grote moeite om financiering te verkrijgen**
- Negeren van CEDAW-aanbevelingen door de overheid
- Gendermainstreaming vereist in internationaal beleid

A. CEDAW-artikelen

Geweld tegen vrouwen (art.1 & 2 CEDAW)

- **Huiselijk geweld, het Verdrag van Istanbul en verantwoordelijkheden politie**
- **Geen informatie over gezamenlijke voogdij en scheidingswetgeving**

Stereotypering (artikel 5 CEDAW)

- **Meer analyse en maatregelen nodig om traditionele genderstereotypen te bestrijden**
- **Mannen betrekken bij de emancipatie van vrouwen**

Vrouwenhandel en prostitutie (artikel 6 CEDAW)

- **Meer aandacht voor vroegsignalering van (potentiële) slachtoffers van mensenhandel**
- **Hoeveel slachtoffers van mensenhandel profiteren van verblijfsregelingen (B8 / 3)?**
- **Beperkte focus in aanpak mensenhandel**
- **Resultaten van Europese samenwerking in de strijd tegen mensenhandel?**
- **Verplichte registratie van sekswerkers**
- **Wet Prostitutie dwingt sekswerkers om voor een derde partij te werken**

Onderwijs (artikel 10 CEDAW)

- **Gebrek aan maatregelen voor jonge moeders en zwangere vrouwen in het secundair en hoger onderwijs**
- **Nog steeds een laag percentage vrouwelijke hoogleraren**
- **Werkgelegenheid en economische zelfstandigheid (artikel 11, 13 CEDAW)**
- **Nog steeds geen gelijke sociale rechten en sociale zekerheid voor huishoudelijk personeel**
- **Gendervooroordelen in het beleid inzake arbeidsmigratie**
- **Gebrek aan genderanalyse van bezuinigingsmaatregelen als gevolg van de economische crisis**
- **Streefdoel van 30% vrouwelijke leidinggevenden en adviescommissie niet bereikt**
- **Tweede generatie migrantenvrouwen vallen weg uit de arbeidsmarkt**
- **Moeilijkheden bij het verkrijgen van betaald vaderschaps- en ouderschapsverlof**
- **Gebrek aan beleid ter bestrijding van armoede onder vrouwen en alleenstaande moeders**

Gezondheid (artikel 12 CEDAW)

- **Toekomstige financiering voor de Gender and Health Alliance**
- **Verhoogde belasting van mantelzorgers**
- **Medicatie voor menstruatie niet verkrijgbaar bij de apotheek**

Gelijke rechten op het verkrijgen, wijzigen of behouden van een nationaliteit (artikel 9) & Gelijke rechten met betrekking tot huwelijks- en familierelaties (artikel 16)

- Verlenging van de periode van de afhankelijke verblijfsvergunning maakt vrouwen kwetsbaarder
- Het verkrijgen van zelfstandig verblijfsvergunning voortgezet verblijf in het geval van huiselijk geweld wordt moeilijker
- Te weinig aandacht voor andere kindbruiden dan Syrische vluchtelingen
- Ontbreken van voldoende wetgeving voor transnationale huwelijksdwang

B. Specifieke groepen

Lesbische, biseksuele en transgender (LBT) vrouwen (artikel 1, 2, 5, 12 CEDAW)

- Gebrek aan expertise onder professionals over LBT-kwesties
- Wijziging van geslachtskenmerken voor transgenders nog steeds uitgesloten van ziekteverzekering

Vrouwen met een handicap (artikel 3, 10, 11, 12 CEDAW)

- Geen maatregelen om intersectionele discriminatie van vrouwen met een handicap aan te pakken

Ongedocumenteerde migrantenvrouwen (artikel 3, 12 CEDAW)

- Geen informatie over ongedocumenteerde vrouwen
- Afwezigheid veilige opvang
- Problemen toegang tot gezondheidszorg

EU-migrantenvrouwen (artikel 3, 11, 12, 13 CEDAW)

- Geen duurzame aandacht voor problemen EU-migrantenvrouwen

Etnische minderheidsvrouwen (artikel 3, 7, 12 CEDAW)

- Weinig informatie over concrete maatregelen
- Subsidie voor tolkdiensten in de gezondheidszorg wegbezuinigd

Oudere vrouwen (artikel 3, 13 CEDAW)

- Afschaffing van de wettelijke AOW-uitkering voor echtgenoten
- Geplande digitalisering van overheidsdiensten tegen 2017

Plattelandsvrouwen (artikel 14 CEDAW)

- Afnemende openbare diensten in plattelandsgebieden hebben negatieve gevolgen voor plattelandsvrouwen